

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoE/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815208624
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3815208624.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a Mgr. Ivany Šlesarovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, o vymoženie 1.477,13 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. novembra 2017, č.k. 15Er/1857/2015-59, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhovel námietkam povinného proti exekúcii. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 50 ods. 1 Ex. por., § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj Smernicu Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uviedol, že oprávnený sa návrhom spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom dňa 15.03.2015 domáhal proti povinnému vykonania exekúcie pre vymoženie istiny vo výške 1.477,13 Eur s príslušenstvom, na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. zo dňa 06.07.2009, sp. zn. SR 07665/09, ktorý podľa vyznačenej doložky nadobudol právoplatnosť dňa 27.07.2009 a vykonateľnosť dňa 30.07.2009. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému, PhD. udelené súdom dňa 06.09.2016. Z predloženého exekučného titulu zistil, že dňa 09.09.2008 bola medzi oprávneným a povinným uzavretá Zmluva o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej bol povinnému poskytnutý úver v sume 1.659,70 Eur (50.000,- Sk) za poplatok vo výške 541,06 Eur (16.300,- Sk), pričom povinný sa zaviazal vrátiť úver s poplatkom v celkovej výške 2.200,76 Eur (66.300,- Sk) v 3 mesačných splátkach po 733,59 Eur (22.100,- Sk), počnúc dňom 12.10.2008. Súd prvej inštancie oboznámiac sa s obsahom predmetnej zmluvy právne posúdil zmluvný vzťah medzi oprávneným (veriteľom) a povinným (dlžníkom) tak, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, o spotrebiteľský právny vzťah podliehajúci režimu spotrebiteľského práva. Z predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že verejná listina (napr. občiansky preukaz) nebola pri uzatváraní zmluvy využitá len na identifikáciu dotknutej fyzickej osoby, či napr. ide o tú istú osobu, ktorá predložila živnostenské oprávnenie, ale tieto údaje boli do obsahu zmluvy priamo zahrnuté (vrátane rodného čísla). Aj preto sa dá predpokladať, že povinný (dlžník) v uvedenom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ. Z hľadiska ochrany práv spotrebiteľa je rozhodujúci skutočný účel, na ktorý bol úver poskytnutý. Bezpečným preukázaním nemôže byť (nie je) ani uvedený všeobecný údaj o poskytnutí úveru „podnikania.“ Takýto údaj neposkytuje odpoveď na otázku akú konkrétnu súvislosť s podnikateľskou činnosťou povinného vôbec uzavretie zmluvy o úvere má, nie je bezpečným preukázaním, že úver si povinný vzal na podnikanie, že finančné prostriedky použil na výkon jeho živnostenského oprávnenia. Iné dôkazy, okrem Zmluvy o úvere, oprávnený na

preukázanie svojich tvrdení nepredložil. V danom prípade, a to vzhľadom ku skutočnosti, že povinný si neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy o úvere, uplatnil si oprávnený svoje nároky v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky podľa článku 17. VP zmluvy o úvere, kde rozhodca bez vypočutia povinného vydal rozhodcovský rozsudok. Voľba rozhodcovského súdu a osoby rozhodcu bola uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcovského súdu rozhodnúť vo veci na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstarat', čiže predtým ako k uzatvoreniu zmluvy povinný vôbec pristúpil. Faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy je v tomto prípade veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluvných dojednaniach zmluvy podľa názoru súdu prvej inštancie spĺňa všetky podmienky tak z pohľadu ustanovení § 53, § 54 Občianskeho zákonníka platného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ako aj z pohľadu Smernice Rady 93/13/EHS (výkladovej pomôcky ustanovení spotrebiteľského práva), aby bola kvalifikovaná ako nekalá, táto neplatnosť má formu absolútnej neplatnosti. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská zmluva nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej zmluvy odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Uvedené spôsobuje, že pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom by bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mohla byť vedená exekúcia. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie námietkam povinného vyhovel, pričom po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia exekúciu zastaví.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Povinný v zmluve uviedol svoje obchodné meno, identifikačné číslo, miesto podnikania a tieto údaje uviedol v prvom oddiele uzavretej zmluvy, ktorá sa týkala identifikačných údajov dlžníka. Svoje osobné údaje uviedol až v treťom oddiele predmetnej zmluvy. Možno mať dôvodné pochybnosti o správnosti právneho názoru súdu prvej inštancie o spotrebiteľskom charaktere vzniknutého právneho vzťahu, nakoľko je dôvodné sa domnievať, že povinný podľa chronológie identifikačných údajov uzatváral zmluvu prioritne ako podnikateľ. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa. Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu; per analogiam zamestnancom), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva. Oprávnený mal za to, že právnu úpravu ochrany spotrebiteľa nie je možné bezvýnimčne aplikovať na všetky prípady, kde spolukontrahentom je fyzická osoba. Uvedeným spôsobom by došlo k absolútnemu vylúčeniu aplikácie § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, t. j. zmluvy o úvere. Oprávnený, ako poskytovateľ úveru dodržal úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi, či všeobecnej zásady dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Dôvodil, že povinný nemá právne postavenie spotrebiteľa, pretože nenapĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Princíp contra proferentem upravený v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie nevhodne aplikoval na daný prípad. Oprávnený poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Spolkovej republiky Nemecko zo dňa 22.12.2004, sp. zn. VIII ZR 91/04, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.06.2008, č.k. I. ÚS 243/07-25, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.02.2017, sp. zn. 14Co/975/2015, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.05.2017, č.k. 18CoE/313/2016-47, uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 21CoE/469/2016-53, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.05.2011, sp. zn. 7 Cob 43/2010, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.06.2004, sp. zn. Obdo V 73/2003, rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 19.12.2007, sp. zn. 29 Odo 1222/2005, zo dňa 30.10.2009, sp. zn. 33Cdo/2675/2007 a sp. zn. 23 Cdo 1201/2009. Oprávnený požiadal odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v

zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Podľa § 473 CSP v znení účinnom od 01.07.2016, zrušuje sa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

6. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Preskúmaním obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie spísaným pred súdnym exekútorom dňa 15.03.2015 domáhal vykonania exekúcie proti povinnému. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12.08.2016, č.k. 15Er/1875/2015-22, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2016, zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti o vymoženie trov predchádzajúceho konania vo výške 322,85 Eur. Poverením č. 5307 149152 zo dňa 06.09.2016 poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť sumu 1.477,13 Eur s príslušenstvom, na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. zo dňa 06.07.2009, sp. zn. SR 07665/09, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.07.2009 a vykonateľnosť dňa 30.07.2009. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 16.06.2017, č.k. 15Er/1875/2015-26, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.07.2017, zastavil exekučné konanie v časti o vymoženie trov predchádzajúceho konania vo výške 322,85 Eur. Povinný vo svojom podaní (osobne podanom súdu prvej inštancie dňa 22.06.2017) podal v zákonnej lehote námietky proti exekúcii. Povinný poukázal na to, že súd prvej inštancie už o totožnom nároku oprávneného, uplatneným návrhom na vykonanie exekúcie a vyplývajúcim z toho istého exekučného titulu, medzi tými istými účastníkmi exekučného konania právoplatne rozhodol, a to uznesením zo dňa 22.02.2010, č.k. 16Er/2123/2009-12, ktorým súd exekúciu zastavil (namietol tým prekážku veci právoplatne rozhodnutej). Uviedol, že s oprávneným v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka uzatvoril zmluvu o pôžičke, pričom povinný bol v čase uzatvorenia zmluvy spotrebiteľom. Napriek tomu, že oprávnený sám vyplnil údaje o povinnom zo živnostenského registra, povinný úver nepoužil na podnikanie, a toto sa nepremietlo ani v účtovnej evidencii povinného, nakoľko úver potreboval povinný pre rodinu. Súd prvej inštancie následne napadnutým uznesením vyhovel námietkam povinného proti exekúcii.

8. Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Ex. por., ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

9. Podľa § 50 ods. 1 Ex. por. v znení účinnom do 31.03.2017, povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právny nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

10. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Ex. por. v znení účinnom do 31.03.2017, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 53 ods. 5 v znení účinnom do 31.10.2008, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Exekučné konanie má charakter sporového konania, tento charakter sa však prejavuje iba v riešení prípadnej spornej otázky medzi oprávneným a povinným, či možno vykonávať exekúciu, teda či sú splnené predpoklady na to, aby súdny exekútor vykonával úkony exekučnej činnosti smerujúce k speňaženiu majetku alebo k vynúteniu inej povinnosti. O tejto otázke rozhoduje exekučný súd. Konanie

o námietkach povinného proti exekúcii je sporom o začatie exekúcie, kde exekučný súd na základe námietky povinného rozhoduje o otázkach, či sa exekúcia oprávnene začala. Povinný môže uvádzať v námietkach proti exekúcii iba tvrdenia, ktoré pripúšťa ustanovenie § 50 ods. 1 Ex. por. (v znení účinnom do 31.03.2017), a to zánik vymáhaného nároku, okolnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti nároku, dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná a hmotno-právnu legitimitáciu účastníka oprávneného alebo povinného. Všetky uvedené okolnosti sú zároveň dôvodom na zastavenie exekúcie v ktoromkoľvek štádiu. Ak teda povinný námietky nepodá, môže neskôr kedykoľvek podať z uvedených dôvodov návrh na zastavenie exekúcie. Návrh na zastavenie exekúcie, však nemá odkladný účinok na vykonanie exekúcie, teda na vydanie exekučného príkazu. Je preto opodstatnené, aby sa povinný mohol brániť proti exekúcii aj formou námietok, teda skôr, ako exekútor poverený vykonaním exekúcie zo strany exekučného súdu vydá exekučný príkaz, a začne vykonávať jednotlivé úkony exekučnej činnosti vedúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie.

14. Námietky v zmysle vyššie uvedeného predstavujú procesnú obranu povinného proti neprípustnej exekúcii, pričom ich účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne uvedených v zákone. Povinný musí uviesť dôvod neprípustnosti exekúcie. Ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovel právoplatné, súd exekúciu zastaví v zmysle vety prvej ustanovenia § 50 ods. 5 Ex. por. (v znení účinnom do 31.03.2017). Povinný môže v rámci námietok proti exekúcii navrhnúť, aj keď to nie je obligatórne, zastavenie exekúcie. Námietky v konečnom dôsledku predstavujú procesný prostriedok, ktorým možno vyvolať začiatok incidenčného sporu o prípustnosť exekúcie. Ich predmetom môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by existovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu. Hmotnoprávne skutočnosti možno rozdeliť na skutočnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku podľa hmotnoprávnych noriem, bránia vymáhateľnosti nároku, inak spôsobujú neprípustnosť exekúcie alebo znamenajú námietku, že oprávnený alebo povinný nie sú právny nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

15. Exekučný súd koná a rozhoduje o námietkach spravidla bez pojednávania. Ak však rozhodnutie o námietkach závisí od skutkových okolností, ktoré sa musia zisťovať procesným dokazovaním, exekučný súd musí nariadiť pojednávanie, predvolať naň účastníkov konania, prípadne osoby, ktoré je nevyhnutné vypočuť, zástupcov účastníkov a umožniť im plné uplatnenie ich procesných práv uvedených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, teda právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Inak exekučný súd odíme účastníkovi možnosť konať pred súdom, čo môže mať iné dôsledky, ak sa námietkam vyhovie, a iné dôsledky v prípade, ak sa námietkam nevyhovie.

16. V postupe a rozhodovaní súdu prvej inštancie (exekučného súdu) odvolací súd nevzhliadol pochybenie, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ustanovenie § 50 ods. 1 Ex. por. (v znení účinnom do 31.03.2017) vyhovel námietkam povinného proti exekúcii. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP. K vecne správnosti výroku napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva:

17. Za správny odvolací súd považuje právny názor súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, teda že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Odvolací súd má rovnako ako súd prvej inštancie za to, že povinný v zmluvnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ a oprávnený ako dodávateľ (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd preto zastáva právny názor, že predmetná Zmluva o úvere zo dňa 09.09.2008, ktorou bol založený právny vzťah medzi účastníkmi konania, vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase jej uzavretia, teda ide o zmluvu (bez ohľadu na právnu formu), ktorú uzatvoril dodávateľ - oprávnený ako právnická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom, kedy povinný pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu o úvere, ako aj na rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú v ten istý deň ako úverová zmluva medzi tými istými účastníkmi, je potrebné aplikovať aj právne normy právneho poriadku chrániace spotrebiteľa. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené

spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Odvolací súd poukazuje, že vzhľadom na označenie dlžníka (povinného) v predmetnej úverovej zmluve nie je ani výkladom možné ustáliť, či povinný túto zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ alebo ako nespotrebitel'ský subjekt v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Uvedené nemožno bezpečne ustáliť s poukazom na „dvojaké“ označenie povinného v tejto zmluve tak osobnými údajmi, ktoré sú typické pre nepodnikajúcu fyzickú osobu (meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a trvalé bydlisko) ako aj údajmi charakterizujúcimi fyzickú osobu podnikateľa (obchodné meno, IČO, miesto podnikania). Z uvedených údajov dokonca možno dôjsť skôr k predpokladu, že povinný uvedenú zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ a nie ako podnikateľ, keď údaje obsiahnuté v rámci označenia zmluvných strán, ktoré by charakterizovali povinného ako podnikateľa, sú voľne dostupné vo verejnej časti živnostenského registra alebo tiež z osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Naopak údaje charakterizujúce povinného ako fyzickú osobu nepodnikateľa, nie sú verejne prístupné a je ich možné zistiť napríklad z občianskeho preukazu. Zo znenia predmetnej zmluvy je zrejme, že verejná listina (napr. Občiansky preukaz) nebola pri uzatváraní zmluvy využitá len na identifikáciu dotknutej fyzickej osoby, či napr. ide o tú istú osobu, ktorá predložila živnostenské oprávnenie, ale tieto údaje boli do obsahu zmluvy priamo zahrnuté. Preto sa dá predpokladať, že dlžník v uvedenom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ, a úver tak nebol poskytnutý na účely podnikania. Odvolací súd k tomuto uvádza, že povinný bol svojim menom, priezviskom, miestom trvalého pobytu a číslom občianskeho preukazu označený na prvom mieste, a až nižšie nasleduje jeho označenie ako podnikateľského subjektu, čo tvrdenie oprávneného o nespotrebitel'skom charaktere úverovej zmluvy spochybňuje.

19. Jednoznačnú odpoveď na otázku, či má predmetná zmluva o úvere spotrebiteľský alebo nespotrebitel'ský charakter, nemožno získať ani z označenia účelu predmetnej zmluvy „na podnikanie,“ keď s poukazom na absenciu akýchkoľvek iných dôkazov, „zaškrtnutie“ uvedenej kolónky zrejme nemožno hodnotiť inak, ako formálny pokus o vyňatie posudzovaného právneho vzťahu spod ochranného režimu spotrebiteľského práva. Uvedené možno vyvodiť zo skutočnosti, že predmetná zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhézne zmluvy obsahujúcej veľké množstvo ustanovení znevýhodňujúcich dlžníka, ktorej obsah rozhodne nenasvedčuje tomu, že by jej uzatvoreniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Jej forma na predtlačenom formulári spolu so všeobecnými zmluvnými podmienkami skôr svedčí o skutočnosti, že bola uzatváraná bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán, z postavenia zmluvne nadriadeného subjektu voči subjektu podriadenému, t. j. z postavenia dodávateľa voči spotrebiteľovi (zmluva bola tvorená vopred predtlačенými údajmi veriteľa, kolónkami pre vpísanie identifikačných údajov dlžníka, výšky poskytnutého úveru, odplaty a spôsobu splácania. Všetky ostatné zmluvné dojednania boli súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru).

20. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (spotrebiteľský vzťah), má dôkazné bremeno na preukázanie nespotrebitel'ského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ, oprávnený), pričom existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotrebitel'ský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti. V opačnom prípade je potrebné uplatniť výklad v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, podľa ktorého ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Oprávnenému sa nepodarilo preukázať skutočnosť, že povinný pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, a teda že predmetná zmluva má nespotrebitel'ský charakter. Bezpečným preukázaním nemôže byť (nie je) všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon podnikania, prípadne uvedenie identifikačného čísla osoby, a ani údaj o tom, pod akým číslom je fyzická osoba zapísaná v živnostenskom registri. Takéto údaje neposkytujú odpoveď na otázku, v akom odbore podnikania povinný vykonáva svoju podnikateľskú činnosť a akú konkrétnu súvislosť s podnikateľskou činnosťou vôbec uzavretie zmluvy o úvere má. Oprávnený v danej exekúcii nepreukázal hodnoverným spôsobom nespotrebitel'ský charakter úverovej zmluvy.

21. Z uvedeného možno zhrnúť, že v exekučnom konaní použitím dôkazných prostriedkov nebolo preukázané, že by povinný pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere konal v rámci svojej obchodnej

alebo inej podnikateľskej činnosti. Naopak vyšli najavo niektoré skutočnosti, ktoré túto hypotézu skôr vyvracajú. Za danej situácie, ako už odvolací súd uviedol vyššie, je potrebné uplatniť výklad v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, t. j. výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Súd prvej inštancie preto správne pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným založený predmetnou zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, čo možno vyvodiť aj z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07 <<http://merit.slv.cz/I.US243/07>> ktorý konštatoval, že „ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil,“ t. j. v prejednávacom prípade v neprospech oprávneného.

22. Pri posudzovaní exekučného titulu z aspektov ustanovenia § 45 ods. 2 a ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, bolo na základe uvedeného v danej veci potrebné aplikovať aj ustanovenia § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka, s prihliadnutím aj na príslušnú smernicu Rady 93/13/EHS. Súd prvej inštancie v tomto smere správne zisťoval, či úverová zmluva, na základe ktorej bol priznaný nárok oprávnenému v rozhodcovskom konaní, neobsahuje takú podmienku, ktorá má nekalý charakter a je preto absolútne neplatná. Správne pri skúmaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, teda v neprospech povinného, podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Rozhodcovskú doložku, na základe ktorej si rozhodcovský súd založil svoju právomoc, obsiahnutú v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru zmluvy o úvere zo dňa 09.09.2008, je potrebné považovať za nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení.

23. Za neprimeranú je tak potrebné považovať rozhodcovskú doložku v danej veci, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré predkladal oprávnený povinnému na formulári, pričom nebola individuálne dojednaná, keď jej obsah povinný nemohol ovplyvniť, resp. niektoré z ustanovení vylúčiť. V danom prípade veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Odvolací súd zastáva názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je potom potrebné považovať takúto rozhodcovskú doložku v celosti za neprijateľnú podmienku a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora EÚ (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05).

24. Odvolací súd zároveň uvádza, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu vid' aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011, sp. zn. IV. ÚS 55/2011).

25. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je také procesné rozhodnutie, ktoré by vylučovalo následné čiastočné alebo úplné zastavenie exekúcie (resp. vyhovie námietkam povinného proti exekúcii kvôli existencii dôvodov, pre ktoré je exekúcia neprípustná), a to pre nesúlad exekučného titulu so zákonom. Keďže súd prvej inštancie (exekučný súd) je oprávnený v každom štádiu exekučného konania skúmať z úradnej povinnosti, či tu nie je daný niektorý z dôvodov, pre ktorý by musel exekúciu zastaviť (prípadne vyhovieť námietkam povinného proti exekúcii),

samotné udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto nie je prekážkou pre rozhodnutie súdu o námietkach povinného proti exekúcii pre neprípustnosť exekúcie, keď sú na to dané zákonné dôvody.

26. Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvej inštancie (ktorým vyhovel námietkam povinného proti exekúcii), ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).